

ÚVODNÍK

„Ty utvrzuj bratry a sestry...“

V celé naší republice jsou v běhu přípravy na návštěvu Svatého otce Benedikta XVI. Konají se především v církvi, ve všech diecézích a farnostech, protože jeho návštěva je na prvním místě a v zásadě pastorační návštěvou církve v Česku. Poněvadž papež je nejen představitelem univerzální světové církve, ale také suverénní hlavou malého státu Vatikán, který vznikl na základě konkordátu mezi papežem a italským státem v roce 1929, nemůže jeho návštěva proběhnout jen na poli církevním, ale je také návštěvou státní.

Po svém zvolení Svatý otec kromě dalších kontinentů navštívil také řadu evropských států. Byly to vždy velké a politicky významné státy. A proto se právem ptáme, co vede papeže k návštěvě malého státu uprostřed Evropy. Jistě to není rozvinutý náboženský život církve u nás ani politická významnost naší země, ani uspořádaná nábožensko-politická situace v naší vlasti, ani vzorné vztahy se Svatým stolcem. Žádný z těchto vnějších, lidských ani politických, motivů tu zřejmě nepadá na váhu. Svatý otec je zásadně veden starostí o „všechny církevní obce“ a Kristovým slovem Petrovi: „Ty utvrzuj bratry (a sestry)“ ...

On dobře zná současnou situaci církve v naší zemi: skoro dvacet let po pádu komunismu pro politickou nevělu všech předchozích vlád zde dosud nejsou narovnána totalitní bezpráví komunistického režimu proti katolické církvi: majetkové narovnání, není smlouva s Vatikánem, je tu zestátnění svatováclavské katedrály. Tyto skutečnosti budou na pozadí papežské návštěvy zřetelně vystupovat.

Svatý otec přichází oslavit s námi svatého Václava, slavného mučedníka a hlavního patrona naší církve, který stál u kořenů duchovního a kulturního rozvoje našeho národa, je „věčným knížetem“ a uznávaným ochráncem naší vlasti. Datum papežovy návštěvy připadající na svátek svatého Václava bylo vybráno záměrně. Katedrála svatých Víta, Václava a Vojtěcha, kde se uchovávají ostatky světců, ale kde jsou i hroby králů, se Svatováclavskou kaplí, stojí uprostřed prezidentských paláců a jim vévodí jako logo Prahy. Tak je i postava svatého Václava, nositele historické, trvalé duchovní svatováclavské tradice naší země, spojující postavou duchovní i civilní oblasti života. ...Toto jsou historická předznamenání zavazující nás ke spolupráci. Tady nesmí jedna strana, např. ta civilní, utlačovat a omezovat v právech druhou stranu, tu církevní. U příležitosti svátku svatého Václava přichází papež uctít a podtrhnout tato spojovací znamení naší historie i současnosti. Svou návštěvou a přítomností on, světově uznávaná morální autorita, klade důraz i na naše křesťanské kořeny. V obecném měřítku to jasně vyslovil ve svých posledních encyklikách. S nimi v rukou přichází, to jsou jeho názorové postoje. Nepřichází podpořit takovou či onakou politickou názorovou orientaci, ale zdůraznit právo a spravedlnost a posilovat bratry a sestry v jejich současné náboženské a církevní situaci ...

*kardinál Miloslav Vlk,
arcibiskup pražský*

ZE ŽIVOTA ARCIDIECÉZE

Záříjový kalendářík

- 1. 9. Světový den míru
- 3. 9. památka sv. Řehoře Velikého, učitele církve
- 8. 9. svátek Narození Panny Marie
Mezinárodní den boje proti negramotnosti
- 13. 9. památka sv. Jana Zlatoústého, učitele církve
- 14. 9. svátek Povýšení svatého Kříže
- 15. 9. památka Panny Marie Bolestné
- 16. 9. památka sv. Ludmily, mučednice
(mše sv. v katedrále v 18:00)
Den církevního školství
- 20. 9. památka sv. Ondřeje, Pavla a druhů, korejských mučedníků
- 21. 9. svátek sv. Matouše, apoštola a evangelisty
- 26.–28. 9. návštěva papeže Benedikta XVI. v ČR
- 26. 9. Mezinárodní den neslyšících
- 27. 9. památka sv. Vincence z Paula
Den charity
- 28. 9. slavnost sv. Václava, mučedníka, hlavního patrona českého národa
Den české státnosti, státní svátek
- 29. 9. svátek sv. archandělů
- 30. 9. památka sv. Jeronýma, učitele církve
Mezinárodní den překladatelů (sv. Jeroným – patron překladatelů)

Program návštěvy Svatého otce v ČR

Sobota 26. září

Svatý otec přiletí v 11:30 na ruzyňské letiště, kde proběhne uvítací ceremoniál. Poté v Praze navštíví kostel Panny Marie Vítězné – Pražského Jezulátka, kde se setká s rodinami s dětmi; na Pražském hradě se setká s prezidentem Václavem Klausem a dalšími politiky a večer se bude ve svatovítské katedrále modlit nešpory s kněžími a řeholníky.

Neděle 27. září

V 10:00 bude Svatý otec celebrovat mši svatou v Brně, odpoledne se v Praze setká se zástupci Eumenické rady církví a s akademickou obcí.

Pondělí 28. září

Dopoledne přicestuje Svatý otec do Staré Boleslavi, kde navštíví baziliku svatého Václava a v 9:45 bude u příležitosti Národní svatováclavské pouti sloužit mši svatou a setká se s mládeží.

Obědvat bude v prostorách Arcibiskupství pražského spolu s biskupy ČR a poté se přemístí na letiště Ruzyň (17:15), kde se s naší zemí rozloučí.

Na svátek Povýšení svatého Kříže, v pondělí 14. září, se Mons. ThDr. Jaroslav Škarvada, emeritní pomocný biskup pražský, dožívá 85 let. S vděčností za léta jeho služby děkujeme Bohu za všechny milosti, kterými život pana biskupa naplňuje, a prosíme o další požehnání, o věrnost v následování Krista, o radost z kněžského poslání, o lásku oživující všechny vztahy, o sílu a zdraví... Kéž Vás, otče biskupe, Pán stále provází a dopřeje Vám vše dobré!

Novéna před návštěvou Svatého otce

Biskupové Čech a Moravy zvou všechny, kdo touží plodně prožít dny, v nichž naši zemi navštíví Benedikt XVI., a chtějí přispět k tomu, aby ovoce této návštěvy bylo dobré a bohaté, aby se připojili k novéně, jež má být vyvrcholením duchovní přípravy.

Novéna, tedy devítidenní modlitba a rozjímání, je vyhlášena na dobu od 8. do 16. září – každé z dat připomíná jednu významnou ženskou postavu: 8. září slavíme Narození Panny Marie, která je nazývána Branou, jíž na zem přišel Kristus. 16. září je dnem, kdy si připomínáme svatou Ludmilu, první českou mučednici, která otevřela novou etapu života našeho národa.

V průběhu novény slaví církev také svátek Povýšení svatého Kříže a památku Panny Marie Bolestné – jádro obou liturgických připomínek je zároveň jádrem ideového rámce papežské návštěvy, jenž je shrnut do motiva „Láska Kristova je naší silou“.

Textovým podkladem novény je Českou biskupskou konferencí vydaná brožurka „Novéna k přípravě na návštěvu Svatého otce Benedikta XVI. v České republice“. Obsahuje modlitby, biblické úryvky i texty Benedikta XVI. a zamyšlení. Úvodní dva dny jsou věnovány úvahám nad Bohem, kterého v novéně oslovujeme, a nad námi, kteří před ním stojíme. Další šest dní je, vždy po dvou, věnováno třem božským ctnostem – víře, naději a lásce, které jsou hlavním tématem návštěvy. Poslední den novény se vrací k našemu osobnímu vztahu k Bohu a shrnuje úvahy předchozích dní v celek.

V neděli 6. září bude v našich kostelích předčítán pasťříšský list českých a moravských biskupů (v pořadí pátý z těch, které byly věnovány přípravě na papežskou návštěvu). Věnujme mu pečlivou pozornost a s otevřeným srdcem se v přípravách na setkání se Svatým otcem nechme vést Božím Duchem a zapojme se i do této du-

chovní podpory, nejsilnější, jaké se z naší strany může zářijovým dnům dostat.

kh

Publikaci „Novéna k přípravě na návštěvu Svatého otce Benedikta XVI. v České republice“ v ceně 25 Kč lze zakoupit v prodejnách s křesťanskou literaturou, objednávky nad 10 kusů na k.poustevnik@seznam.cz, Kateřina Vysloužilová, Rooseveltova 49, Praha 6, tel.: 737 420 804.

Z pastýřských listů našich biskupů

Podstatnou součástí duchovní přípravy na návštěvu Svatého otce jsou pastýřské listy, v nichž od dubna letošního roku čeští a moravští biskupové předkládají věřícím základní myšlenky vztahující se zejména k trojici božských ctností, které se staly i tématem papežské návštěvy u nás. Vraťme se k několika bodům, jež by naší pozornosti neměly uniknout.

Do současné situace, kdy často a ze všech stran slyšíme o krizi identity nejen jednotlivce, jasně zaznívájí slova našich biskupů o víře, naději a lásce: „Jsou to základní kameny křesťanské identity. Pokud bezpečně nevíme, kdo jsme a co je naším posláním, budeme ustrašeně vysvětlovat a obhajovat křesťanství jako nějakou osobní slabost a žádat, aby naše nedokonalost byla tolerována. Takový postoj je na hony vzdálen od našeho poslání hlásat radostnou zvěst a být svědkem Boží Pravdy. Vždyť základem našeho křesťanského života je vydávat svědectví o Bohu v tomto světě“ (*Pastýřský list českých a moravských biskupů k návštěvě Benedikta XVI. v ČR, čtený 19. 4. 2009*).

V očekávání velkého shromáždění, které se sejde k bohoslužbám se Svatým otcem, naši pastýři ve svém listu, který byl věřícím předčítán o slavnosti Nejsvětější Trojice, zdůrazňují, že nás nespojí „jen společný zájem nebo společné místo, na kterém se budeme nacházet, ale křes-

fanská víra“, za níž vždy stojí působení Ducha svatého. Jsme zváni, abychom křesťanskou víru uplatňovali při pohledu na sebe samé i na druhé: „Sami sebe můžeme a máme vnímat jako ty, kteří jsou z nepochopitelných důvodů Bohem obdarováni darem víry. A na druhé lidi, u kterých tento dar nevidíme, bychom měli pohlížet jako na ty, kterých se Boží láska týká a dotýká. Všichni jsme stvořeni k obrazu a podobnosti Božímu a za všechny lidi zemřel Ježíš. Po všech touží Bůh.“

Čtení třetího pastýřského listu připadlo na neděli 28. června, do blízkosti slavnosti svatých apoštolů Petra a Pavla, „dvou pilířů stavby, která není stavěna z kamene, ale z živých lidí, kteří církev vytvářejí“. Tématem listu byla naděje. Jejím zdrojem, jak připomínají biskupové, je víra v Ježíše zmrtvýchvstalého, kterého vyznáváme. „Otec Ježíše vzkřísil z mrtvých. To je znamení pro temné, bolestné chvíle těch, kteří zmrtvýchvstalého Krista ve víře následují. Celý svět volá po naději. Bez ní nelze žít. Člověk potřebuje pro svůj život pevný bod, jistotu, zajištění pro budoucnost“, čistě lidským jistotám však „chybí duchovní základ v evangeliu, v Kristu zmrtvýchvstalém“. Naděje je v listu přímo spojována s pohledem do budoucnosti, vztah k budoucnosti se projevuje na postoji k dětem: „Současná společnost nemá dost naděje a zdálo by se, že proto má málo dětí. Platí to však i obráceně, sobecká společnost má málo dětí, a proto nemá naději, a dokonce ztrácí i budoucnost.“ Ústy biskupů zve Kristus své následovníky k zodpovědnosti, kázni, nebránění životu ... k Božímu pohledu na život. „Chceme si zachovat a společnosti vrátit cosi zásadního: matky a otce, šťastné děti a rodinný život.“

Čtvrtý pastýřský list z neděle 9. srpna se věnuje lásce. „Život a láska jsou jedno. ... Oběť, kříž, smrt by chtělo mnoho lidí odsunout. Tyto skutečnosti však patří k životu. Kristův kříž je veliké znamení pravé lásky.“ Ježíš na kříži odevzdává všechno, „i svou duši, celý svůj život do rukou Otcových, do rukou jeho lásky, o které nepochybuje. A dostává vzkříšení, život věčný ... Kříž nám ukazuje, že pravá Boží láska miluje zadarmo! ... Ježíšův kříž je pozváním pro nás, abychom touto mírou poměřovali i my svou lásku“.

Tento list se obrací zvláště k mladým lidem, zve je „Hleďte a objevte pravou lásku a chraňte ji!“ a varuje před falešnou cestou lásky degradované na tělesnou rozkoš, neplodné a nabízející pouhé náhražky.

„Svět bez lásky žije jen pro sebe a ztrácí štěstí a naději, nemá budoucnost. Vše se však může změnit k lepšímu, jestli se lidé naučí opravdově milovat, žít pro dobro druhých. Jako křesťané jsme poznali Lásku a uvěřili jsme v ni. Je tedy naším úkolem dát lidem kolem nás poznat Boha, který je láska. K obrazu jeho lásky jsme stvořeni ...“

Na závěr znovu připomeňme, opět slovy biskupů, v čem spočívá příprava na tak důležitou událost, jakou je návštěva Petrova nástupce v naší zemi: „Připravme se modlitbou, osobní i společnou. Připravme se tematicky zaměřenou četbou Písma a duchovních spisů. ... Připravme se osobními úvahami nad zvolenými tématy a hovořme o nich spolu v našich rodinách a ve společenstvích farností. ... Čiňme dobro“ (19. 4. 2009).

Kompletní texty jednotlivých pastýřských listů naleznete na www.navstevapapeze.cz

kh

ZE ŽIVOTA ARCIDIECÉZE

Na poslední chvíli

Přípravy na návštěvu Svatého otce vrcholí. Duchovní příprava těch, kdo se na setkání s Benediktem XVI. chystají, běží už několik měsíců (i ti, kdo se do ní ještě nezapojili, mají možnost seznámit se s hlavními myšlenkami papežské návštěvy u nás například prostřednictvím drobné publikace vydané Českou biskupskou konferencí „Připravme se na návštěvu Svatého otce Benedikta XVI v České republice“ nebo „Novény k přípravě na návštěvu Svatého otce Benedikta XVI. v České republice“), s blížícím se datem 26.–28. září je však třeba pomýšlet i na přípravu „praktického“ rázu. Pro potřeby poutníků jsme položili a zodpověděli několik konkrétních dotazů.

■ **Co mám dělat, když chci na setkání s papežem, ale nejsem přihlášen?**

Pokud místenku nemáte, je samozřejmě možno přijít přímo na bohoslužbu a vyzvednout si místenku pro předem nepřihlášené poutníky u vstupu do areálu. Od 10. do 24. září si můžete místenky pro účast na papežských bohoslužbách v Brně-Tuřanech i ve Staré Boleslavi – bez nutnosti je objednávat předem – zdarma vyzvednout na těchto místech:

- **Praha** – Knihkupectví u sv. Víta, Hradčanské náměstí 16 (Po–So 9:30–17:30)
- **Brno** – Informační kontaktní centrum Petrov (před katedrálou), Petrov 1 (Po–Pá 8:00–18:00, So–Ne 10:00–18:00)
- **České Budějovice** – Biskupství českobudějovické, Biskupská 4 (Po–Pá 8:30–16:00)
- **Hradec Králové** – Knihkupectví u katedrály (bývalý Pastýř), Velké náměstí 36 (Po–Pá 8:00–18:00)
- **Litoměřice** – Biskupství litoměřické, Dómské náměstí 1/1 (Po–Pá 7:30–16:00)
- **Olomouc** – Arcibiskupská kurie (vrátnice), Biskupské náměstí 2 (Po–Pá 6:00–18:00)
- **Ostrava** – Biskupství ostravsko-opavské, Kostelní náměstí 2 (Po–Pá 7:00–15:00)
- **Plzeň** – Biskupství plzeňské, Náměstí republiky 35 (Po–Pá 7:00–18:00)

Místenky budou zdarma k dispozici od 10. do 24. září také v prodejních Karmelitánského nakladatelství, adresy a otevírací dobu najdete na www.kna.cz/prodejny.php

■ **Můžu přijet o den dřív, abych se ráno v klidu dostal na místo?**

Ano, v Brně i ve Staré Boleslavi bude pro poutníky připraveno „stanové městečko“ – označená louka před areálem, na které si mohou poutníci již v sobotu postavit své stany.

■ **Jak bude probíhat vstup do areálu?**

Areál konání bohoslužby v Brně-Tuřanech (27. září) i ve Staré Boleslavi (28. září) bude otevřen od 4 hodin ráno. V Brně začne společný program v 6:30, v Boleslavi v 6:00. Poutníci na obou místech by měli být v sektorech nejpozději v 9:00.

■ **Jak se mám orientovat v místě setkání?**

Každý sektor bude přehledně označen velkým písmem a číslicí. Orientační plánec i označení svého sektoru naleznete na své místence. Pořadatelé vám rádi pomohou s nalezením vašeho sektoru. Sektory, prosíme, opouštějte jen v případě nezbytné potřeby, nezdržujte se v uličkách mezi sektory.

■ **Co si vzít s sebou?**

Pokrývku hlavy, která by ochránila před sluncem, pro případ špatného počasí pláštěnku. Deštník s sebou noste! Ve větším množství lidí brání ostatním ve výhledu a můžete jím někoho nechtíc zranit. Nezapomeňte především na láhev s pitím (v areálu bude pitná voda pro nouzové občerstvení), stravu na celé dopoledne, pamatujte na nutné léky. K sezení je možné přinést si skládací sedačku. Je potřeba mít s sebou místenku.

■ **Budu mít možnost koupit si někde nějaké občerstvení?**
V Brně budou před vstupem do areálu i v areálu samotném umístěny prodejní stánky s občerstvením.

Ve Staré Boleslavi budou podobné stánky otevřeny od časných ranních hodin v blízkosti areálu. Další možnosti nabízí obchody ve městě.

■ **Uvidím, uslyším?**

Areál bude dobře ozvučen a na několika místech budou velkoplošné obrazovky.

■ **Jakým jazykem bude papež mluvit? Budu rozumět?**

Svatý otec bude hovořit italsky, jeho slova budou tlumočena do češtiny. Mše svatá bude sloužena v latině. Každý účastník bohoslužby obdrží kompletní texty mše svaté včetně zpěvů a pokynů. (V brožurkách bude i text s historickým výkladem o místě konání a další užitečné informace.)

■ **Co když se mi udělá špatně?**

Stanoviště záchranné služby v případě nevolnosti či úrazu najdete při příjezdové komunikaci a v označených stanech, kde bude zajištěna nezbytná péče. Na ploše u jednotlivých sektorů budou k dispozici rovněž pracovníci Maltéžské pomoci ve vestách označených maltéžským křížem. S dotazy či v případě jakýchkoliv problémů se můžete u každého ze sektorů obracet na dobrovolníky.

■ **Jak to bude s toaletami?**

Na místě setkání (v Brně i Staré Boleslavi) bude zajištěno dostatečné množství mobilních toalet.

■ **Dostanu se mezi tolika lidmi ke svatému přijímání?**

Svaté přijímání bude podáváno ve všech sektorech, podávající budou pod žlutobílým deštníkem, přijdou k vám, není třeba opouštět sektory. Pokud z nějakého důvodu nebudete moci přijmout eucharistii při mši svaté, máte možnost požádat o její přijetí i dodatečně v označených stanech.

Upozornujeme, že ke svatému přijímání mohou přistoupit pouze věřící pokřtění v katolické církvi, kteří žijí svátostným životem a kteří jsou na přijetí eucharistie patřičným způsobem připraveni.

■ **Je třeba dávat si na něco pozor?**

Během bohoslužby nebude probíhat žádná finanční sbírka. Vyvarujte se proto případných podvodníků. Svě eventuelní dary, které jsou určeny na organizaci cesty Svatého otce do ČR, můžete ve Staré Boleslavi vložit do označených pokladniček v obou boleslavských chrámech.

■ **Co když se mi ztratí dítě nebo příbuzný, co když budu potřebovat jakoukoli pomoc?**

V takovém případě se obraťte na pořadatelskou službu. Budou mít k dispozici vysílačky a pomohou vám. Místo pro setkání ztracených osob bude směřováno k infostanu, nikoliv směrem k pódiu.

■ **Nechystám se na žádnou z bohoslužeb, přesto bych papeže rád viděl a zamával mu, až pojedje papamobilem. Je to možné? Kde?**

ZE ŽIVOTA ARCIDIECÉZE

Trasa jízdy papamobilu bude předem zveřejněna na webu a ve farnostech ...

Jinak se Benedikt XVI. bude v papamobilu pohybovat také před začátkem obou bohoslužeb, v Brně i Staré Boleslavi, kde bude projíždět mezi sektory, zdravít věřící a žehnat jim.

Během celého předprogramu v místech konání obou bohoslužeb budou z pódia sdělovány pokyny a informace pro účastníky. Řadu dalších informací včetně programu, způsobů dopravy na místa setkání ad. naleznete na oficiálních stránkách www.navstevapapeze.cz

kh

Slavnost Dědice české země

Nedávné oslavy jedenáctistých narozenin našeho hlavního zemského patrona jistě probudily ze spánku mnohé křesťany a snad ještě další, kteří se třeba ke křesťanství přímo nehlásí, ale nemohli přehlédnout míru pozornosti, která se svatému knížeti věnovala a věnuje. Vždyť právě kvůli významnému kultu hlavního patrona českého národa zavítá Svatý otec Benedikt XVI. právě na místo Václavovy mučednické smrti, aby jako první papež uctil památku toho, který spojuje všechny staré křesťanské církve u nás, a tak se stává mostem jako v době reformace.

Snad mnohé nejasnosti okolo jeho života i posmrtné úcty byly objasněny na Svatováclavské konferenci v minulém roce, a tak se dostalo mnohým skvělého poučení ze strany erudovaných předních historiků. Vedle různých bohoslužeb ožil Anežský klášter na Františku pečlivě vybranými exponáty, aby jeho návštěvníci, poprvé od roku 1929, opět viděli mnohé předměty spojené s Václavovou osobou.

Milovými kroky se blížíme ke slavnosti našeho Dědice a jistě neuškodí připomenout si aspoň pár faktů z života jeho i jeho babičky, kněžny svaté Ludmily.

Jisté je, dle dobových pramenů, že Václav žil v 10. století. Loni jsme oslavili 1100 let od narození, mučednickou korunu získal snad roku 929. Byl synem knížete Vratislava a Drahomíry. Podle tradice se měl narodit na Stochově, měl mít dva bratry a čtyři sestry. Pokřtěn byl jedním z žáků svatého Metoděje a o jeho křesťanské vzdělání pečovala babička Ludmila, manželka Bořivoje. Podle První slovanské legendy měl být vzděláván na Budči a dle příkladu zbožné Ludmily byl, v tehdy ještě poměrně pohanském prostředí, pevně zakotven ve víře v Krista. Po smrti otce Vratislava roku 921 se ujala vlády matka Drahomíra a Václav i Boleslav byli dáni na výchovu Ludmile. Drahomíra zřejmě vůči mírumilov-

né Ludmile pojala nenávist a nechala ji zardousit na Tetíně v noci z 15. na 16. září 921.

Kníže Václav nastoupil na trůn zřejmě kolem roku 924 a vládl pokojně a spravedlivě, jak se dovídáme z legend. Měl se snažit o reformu soudnictví, zmírňoval otroctví, vykupoval otroky, nechal stavět kostely... Ovšem Václavovi nebylo souzeno vládnout dlouho, poněvadž měl z matčiny opozice množství nepřátel. Toho využil jeho bratr Boleslav, který toužil vládnout jinak a hlavně sám. Pozval bratra Václava na oslavu svátku svatých Kosmy a Damiána do Staré Boleslavi. Po oslavě 28. září se zde kníže chtěl účastnit bohoslužby, ale na prahu kostela byl zabit právě Boleslavem.

Boleslav později uznal svoji vinu a po třech letech nechal tělo přenést do Prahy. Stará tradice ještě zmiňuje Václavova služebníka Podivena, který nesl na prsou obraz Madony, jež byla knížetem ctěna. Dříve, než byl dopaden a zabit, stačil prý Palladium ukrýt v zemi.

Úcta ke svatému knížeti se brzy velmi rozšířila, první kostel jemu zasvěcený stojí na Proseku již od roku 972. Na počátku 14. století je mu dedikován dokonce jeden z oltářů v bazilice svatého Petra v Římě. Od roku 1670 je slaven v celocírkevním kalendáři. Spolu se svatou Ludmilou je uctíván i v pravoslaví. Nesmíme zapomenout, že ctitelem svatého Václava byl i Mistr Jan Hus, a vůbec je Václav, jako i ostatní zemští patroni, uctíván husity i později utrakvisty. Ve 12. století vznikla jedna z nejstarších českých duchovních písní – „Svatý Václave“, jež se stala i národní hymnou. Ve třetí sloce starobylé písně zpíváme „Pomoci my tvé žádáme, smiluj se nad námi, utěš smutné, ožeň vše zlé, svatý Václave! Kyrieleison“. Tato sloka je aktuální v každé době a klade nám před zrak vzor křesťanského panovníka, jenž je vzorem ne jen vládním představitelům, ale i nám všem.

P. Mgr. Marek Pučalík O.Cr.

Neopomeňme možnost získání odpustků v Roce kněží

Od 19. června letošního roku probíhá Rok kněží vyhlášený papežem Benediktem XVI. u příležitosti 150. výročí úmrtí svatého faráře arského, Jana Marii Vianneye. V tomto výjimečném roce kněží upevňují svou věrnost Kristu a mezi sebou navzájem obnovují pouto bratrství a věřící jsou zváni k rozjímání nad darem kněžství, k lepšímu pochopení důležitosti role a poslání kněze v církvi a současné společnosti, k modlitbám za své kněze i za nová kněžská povolání.

K plodnějšímu prožití tohoto posvátného období slouží dar odpustků, které je možno v Roce kněží získat. O způsobu, jakým mohou odpustky získat laičtí věřící, se v dekretu Apoštolské penitenciáře z 25. dubna 2009 píše toto:

ZE ŽIVOTA ARCIDIECÉZE

„Všem věřícím, kteří opravdově litují svých hříchů, v kostele nebo kapli se zbožně účastní mše svaté a obětují za kněze církve modlitby Ježíši Kristu, Nejvyššímu a Věčnému Knězi, a jakýkoliv dobrý skutek, učiněný v ten den, aby je posvětil a přetvořil podle svého srdce, budou uděleny *plnomocné odpustky*, pokud se vyznali ze svých hříchů ve svátosti smíření a pomodlili se na úmysl Svatého otce: v den zahájení a zakončení Roku kněží, v den 150. výročí zbožného odchodu sv. Jana Marie Vianneye, dále pak první čtvrtek v měsíci nebo v jiný den stanovený místními ordináři ve prospěch věřících. ... Starým a nemocným lidem a všem, kteří z oprávněných důvodů nemohou vycházet z domova, s duší zba-

venou jakéhokoliv hříchu a s úmyslem splnit tři obvyklé podmínky, jakmile to bude možné, budou rovněž uděleny *plnomocné odpustky* v jejich vlastním domě nebo tam, kde kvůli okolnostem budou, ve výše uvedených dnech, pokud se pomodlí za posvěcení kněží a v důvěře obětují své nemoci a životní obtíže Bohu skrze Marii, Královnu apoštolů. ... Konečně *částečné odpustky* budou uděleny všem věřícím, kdykoli se zbožně pomodlí pětkrát *Otčenáš, Zdrávas Maria* a *Sláva Otci* nebo jinou schválenou modlitbu ke cti Nejsvětějšího Srdce Ježíšova za to, aby byli kněží zachováni v čistotě a svátosti života.“

Neopomeňme přijmout a využít tak výjimečný dar!

kh

Katolické bohoslužby ve sdělovacích prostředcích

Český rozhlas 2 Praha

13. 9. 24. NEDĚLE V MEZIDOBÍ (9:00): katedrála svatého Ducha, Hradec Králové (P. František Hladký)
28. 9. SLAVNOST SV. VÁCLAVA (9:45): Mariánské náměstí, Stará Boleslav (Benedikt XVI.)

Radio Proglas

6. 9. 23. NEDĚLE V MEZIDOBÍ (9:00): kostel sv. Jakuba Staršího, Kostelec na Hané (P. Jan Mach)
8. 9. SVÁTEK NAROZENÍ PANNY MARIE (18:00): ze studia Radia Proglas (P. Martin Holík)
13. 9. 24. NEDĚLE V MEZIDOBÍ (9:00): kostel sv. Augustina, Brno (P. Pavel Šenkyřík)
20. 9. 25. NEDĚLE V MEZIDOBÍ (9:00): bazilika Nanebevzetí Panny Marie, Svátá Hora
27. 9. 26. NEDĚLE V MEZIDOBÍ (10:00): letiště Brno-Tuřany (Benedikt XVI.)
28. 9. SLAVNOST SV. VÁCLAVA (9:45): Stará Boleslav (Benedikt XVI.)
29. 9. SVÁTEK SV. ARCHANDĚLŮ (18:00): ze studia Radia Proglas (P. Martin Holík)

Televize Noe

6. 9. 23. NEDĚLE V MEZIDOBÍ (10:15): Viterbo, Itálie (Benedikt XVI.)
26.-28. 9. Tv Noe bude zaznamenávat a přenášet průběh celé papežské návštěvy včetně doprovodných programů obou bohoslužeb

Eucharistický výstav v Praze

DATUM	ČAS	KOSTEL (ULICE)	ČÁST OBCE
1.-3. 9.	8:00 – 18:00	sv. Benedikta (Karmel)	Hradčany
6.-9. 9.	8:00 – 18:00	sv. Markéty (Markétská)	Břevnov
10.-11. 9.	15:00 – 18:00	sv. Prokopa (Sladkovského nám.)	Žižkov
14. 9.	12:00 – 16:30	sv. Matěje (U Matěje)	Dejvice
16.-18. 9.	16:30 – 17:30	Nejsvětější Trojice (U Trojice)	Košíře
22.-24. 9.	8:00 – 12:00	sv. Václava (Štefánikova)	Smíchov
29. 9. – 2. 10.	13:00 – 18:00	sv. Petra a Pavla (Bohnická)	Bohnice

Z BISKUPSKÝCH DIÁŘŮ

Tato rubrika zahrnuje především ty aktivity biskupů, při kterých se s nimi věřící a veřejnost mohou setkat. Nejedná se o výčet celé náplně jejich práce. Jde o dlouhodobě plánované akce, mohou se tedy příležitostně změnit.

Z diáře pana kardinála

1. 9. 8:30 Praha-Nové Město, kostel sv. Voršily – mše sv. na zahájení nového školního roku
2. 9. 10:00 Praha-Jinonice, kaple Střední školy hotelové – mše sv. se studenty
3. 9. 18:00 Praha-Holešovice, kostel sv. Antonína – mše sv., uvedení P. Pavla Semely do funkce faráře
4. 9. 15:30 Praha-Vinohrady, kostel sv. Ludmily – mše sv. a adorace za povolání
5. 9. 10:30 Hájek u Červeného Újezda – poutní mše sv.

Z BISKUPSKÝCH DIÁŘŮ

17:00	Lomec – poutní mše sv.
6.–14. 9.	Německo, Lutherstadt Eisleben – ekumenické setkání biskupů
19. 9. 10:00	Kamenné Žehrovice – svěcení nové kaple
15:00	Dolní Břežany – žehnání nového náměstí
20. 9. 15:00	Praha-Žižkov, farní centrum – setkání s biřmovanci
26.–28. 9.	doprovázení Svatého otce při jeho návštěvě ČR
29. 9. 11:00	Praha-Staré Město, kostel Panny Marie před Týnem – mše sv. Veni Sancte, zahájení akademického roku Katolické teologické fakulty
19:30	zahájení akademického roku ČVUT – podzimní koncert
30. 9. 19:00	Praha-Hradčany, katedrála – svatováclavský večer, předávání svatováclavských medailí

Z diáře biskupa Malého

6. 9. 11:00	Praha-Hradčany, katedrála – uvedení P. Ondřeje Pávka do funkce faráře
8. 9. 9:00	Praha-Strašnice, kostel Neposkvrněného Početí Panny Marie – mše sv. pro Křesťanské gymnázium
11. 9.	Praha – konference Fórum 2000
13. 9. 11:15	Praha-Smíchov, kostel sv. Gabriela – mše sv.
22. 9. 18:00	Praha-Vinoř, kostel Povýšení sv. Kříže – mše sv. pro KTF
26.–28. 9.	doprovázení Svatého otce při jeho návštěvě ČR

Z diáře biskupa Herbsta

5. 9. 9:30	Teplá u Mariánských Lázní, premonstrátský klášter – diecézní pouť plzeňské diecéze
6. 9. 9:00	Zruč nad Sázavou, kostel Povýšení sv. Kříže – mše sv.,
13. 9. 9:00	Praha-Vinoř, kostel Povýšení sv. Kříže – poutní mše sv.
14:30	Přezletice – svěcení kapličky
26.–28. 9.	doprovázení Svatého otce při jeho návštěvě ČR

Z ACT CURIAE

**Věstník kanceláře pražského arcibiskupství; Arcibiskupství pražské, Hradčanské nám. 16,
119 02 Praha 1 – Hradčany, tel.: 220 392 111, fax: 220 514 647 www.apha.cz, e-mail: apha@apha.cz**

Rozhodnutí o zřízení Metropolitního soudu Arcidiecéze pražské

Na základě dekretu prefekta Nejvyššího soudu Apoštolské signatury a po dohodě biskupů České církevní provincie zřídil kardinál Miloslav Vlk, arcibiskup pražský, ke dni 1. 7. 2009 Metropolitní církevní soud Arcidiecéze pražské. K tomuto dni zaniká Interdiecézní církevní soud České církevní provincie, čímž zaniká i pravomoc všech soudců i ostatních funkcionářů tohoto soudu.

S přivolením Nejvyššího soudu Apoštolské signatury a na žádost nejdůstojnějších ordinářů litoměřického a česko-budějovického, jakož i apoštolského exarchy Řeckokatolické církve v ČR bude Metropolitní soud projednávat i ty záležitosti, které by jinak příslušely jejich diecézním soudům, a to až do doby, kdy tyto soudy budou zřízeny. Metropolitní soud se s účinností ode dne 1. 7. 2011 stane odvolacím soudem pro současně zřízené diecézní soudy v Hradci Králové a v Plzni. Do té doby bude odvolacím soudem pro tyto soudy Interdiecézní soud Moravské církevní provincie v Olomouci.

Svatováclavská sbírka na církevní školství

Při bohoslužbách v neděli 27. září 2009 se bude konat Svatováclavská sbírka na církevní školství. V loňském roce bylo vybráno 506.026 Kč a prostředky byly rozděleny církevním školám a školským zařízením působícím v arcidiecézi. Protože potřeby škol výrazně přesahovaly příjmy ze sbírky, byly pokryty i významným příspěvkem Arcibiskupství pražského.

Informace regionální představené Misionářek lásky

Drazí přátelé,

píšu tento dopis, abych informovala všechny, jichž se to týká, že my, Misionářky lásky (sestry Matky Terezy), nejsme žádným způsobem spojeny s organizací „Nadační fond dětí Matky Terezy“. Naše generální představená sr. Nirmala byla informována o činnosti této skupiny v oblasti fundraisingu a ve svém dopise už objasnila, že tato skupina nemá s Misionářkami lásky nic společného. Naneštěstí byl tento dopis rozšířen jen v anglické jazykové oblasti. Tato skupina „Nadační fond dětí Matky Terezy“ je organizace rozšířená po celém světě, jejíž správní úřad nedokážeme vystopovat nebo kontaktovat! Kardinál Vlk podnikl kroky, aby varoval občany České republiky před činností „Nadačního fondu dětí Matky Terezy“.

Chceme Vás také informovat o další podobě fundraisingu konaného ve jménu Misionářek lásky skupinou, která se jmenuje „Nadace sv. Františka z Assisi“. Podle toho, co píší, poslali kamiony materiálu pro chudé v Kalkatě a naše sestry jim děkují za obdržené dary. To je zřejmě pravda! Naše sestry v Kalkatě nevědí o způsobu, jak byly peníze

Z ACT CURIAE

pro tyto dary získány. V našich stanovách je jasně napsáno: „Dobrovolně se zřikáme jakékoli činnosti, která vede k získávání peněz“ (Stanovy č. 54). A v direktáři k našim stanovám dále stojí: „Nedovolujeme lidem mimo naši kongregaci v našem jménu žebrať ani o dary peněžité, ani o naturální“ (Direktář č. 25b). A tak tato skupina sice může konat dobré dílo, ale ne v duchu Matky Terezy a našich stanov. My ve skutečnosti závisíme ve všech našich potřebách, jak hmotných, tak duchovních, na Boží prozřetelnosti. Proto přijímáme dobrovolné peněžité dary i dary v naturálních. Ale ponecháváme Bohu, aby dárce inspiroval on sám, a ne my, a tudíž si dary nezajistujeme žádnou formou fundraisingu. Svůj dopis a kopii jejich letáků včetně složenky, jež v našem jménu pobízí k finančním příspěvkům, zašlu do Kalkaty, aby tak naše sestry byly informovány o činnostech této skupiny.

Matka Tereza přijímala jakékoli peněžité nebo naturální dary s velikou úctou a hlubokou vděčností Bohu, vědoma si toho, že jsou plodem obětí přinesených ve prospěch chudých lidí. V našich stanovách píše: „Se všemi dary, které naše kongregace přijímá, budeme nakládat s velikou nezáujatostí a odpovědností, jako správci, kteří budou muset skládat účty Bohu z toho, jak jsme každý z JEHO DARŮ použili“ (Stanovy č. 55).

A tak Vás všechny prosíme, pomáhejme si vzájemně se respektovat a žít ducha Matky Terezy v naší službě chudým lidem a skrze tuto službu přicházet blíž k Bohu.

Kéž nám Bůh všem žehná!

V Ježíši

Sr. Joseph MC, regionální představená Misionářek lásky

Personalia

Složení farářských zkoušek

Dne 18. 6. 2009 v souladu s ustanovením kan. 521 § 3 CIC, podle rozhodnutí České biskupské konference, přijatého na jejím 56. plenárním zasedání konaném ve dnech 5. a 6. 10. 2004, a podle Směrnice č. 1/2007 o zkoušce pro ustanovení farářem, vydané kardinálem Miloslavem Vlkem, arcibiskupem pražským, dne 31. 1. 2007, před komisí řádně jmenovanou místním ordinářem úspěšně složili farářskou zkoušku JCLic. Mgr. Ondřej Pávek, Mgr. Michal Procházka, Pavel Semela a Ing. Zdenek Wasserbauer, Th.D., kněží pražské arcidiecéze.

Jubileář

Výročí svěcení

P. Benedikt Vojtěch Kolaja OSB, rektor v Praze-Řepích u Panny Marie Vítězné	4. 9. 2004 (5 let)
Mgr. Mikuláš Uličný, administrátor v Budyni nad Ohří	11. 9. 2004 (5 let)
P. ThLic. Dr. Rudolf Dušek SJ, na odpočinku v Praze	12. 9. 1946 (63 let)
Ing. Jiří Kratochvíl, kněz pražské arcidiecéze, působící mimo arcidiecézi	19. 9. 2004 (5 let)

Životní jubilea

Václav Barták, emeritní farář	9. 9. 1925 (84 let)
P. Petr Glogar OCD, provinční delegát řádu	9. 9. 1959 (50 let)
Mons. ThDr. Jaroslav Škarvada, emeritní biskup	14. 9. 1924 (85 let)
Bořivoj Mošna, osobní děkan, kaplan Charitního domova Mukařov	19. 9. 1925 (84 let)
František Benda, farář v Ořechu	22. 9. 1928 (81 let)
Václav Nekolný, osobní arciděkan, duchovní správce in solidum v Uhlířských Janovicích	27. 9. 1934 (75 let)
ThDr. Vladimír Benda, kněz pražské arcidiecéze ve výslužbě	30. 9. 1927 (82 let)

Jubilantům srdečně blahopřejeme a vyprošujeme hojnost Božího požehnání.

Ustanovení

Advokáty Metropolitního církevního soudu Arcidiecéze pražské byly s účinností od 1. 7. 2009 do 30. 6. 2014 jmenovány Mgr. Jiří Čepl, Mgr. Marie Chalupecká, JUDr. Ing. Marie Kolářová, Th.D., Mgr. Lucie Moravcová, Mgr. Petr Obdržálek, Mgr. Jaromír Odrobiňák, PhDr. Maria Mlada Ondrášová, Mgr. Pavel Reumann, Mgr. Pavel Trefný a Mgr. Richard Urfus.

Notářkami Metropolitního církevního soudu Arcidiecéze pražské byly s účinností od 1. 7. 2009 do 30. 6. 2014 jmenovány Věra Dospělová, Ing. Zdena Konzalová a MUDr. Eva Vernerová.

Soudci Metropolitního církevního soudu Arcidiecéze pražské (dále MCS AP) byly s účinností od 1. 7. 2009 do 30. 6. 2014 jmenovány Václav Kulhánek, kněz českobudějovické diecéze, JCLic. Vojtěch Kunčar, JCLic. Michal Podzimek, Th.D., kněz litoměřické diecéze, a JUDr. Stanislav Příbyl Ph.D., JC.D.

František Čistý byl s účinností od 1. 7. 2009 jmenován a ustanoven výpomocným duchovním ŘK farnosti Bystřice u Benešova. Tímto ustanovením se nemění ani neruší jeho ostatní ustanovení.

Mgr. Jan Gerndt byl s účinností od 1. 7. 2009 do 30. 6. 2014 jmenován obhájcem svazku MCS AP.

ThLic. Jan Houkal byl s účinností od 1. 7. 2009 uvolněn z funkce výpomocného duchovního III. pražského vikariátu a s účinností od téhož data byl jmenován a ustanoven administrátorem a výpomocným duchovním ŘK farnosti Brandýs nad Labem.

P. prof. JUDr. Ignác Antonín Hrdina, DrSc. O.Præm. byl se souhlasem svého představeného s účinností od 1. 7. 2009 do 30. 6. 2014 jmenován a ustanoven soudním vikářem MCS AP.

Z ACT CURIAE

MUDr. Mgr. Jiří Korda byl s účinností od 1. 7. 2009 uvolněn z jáhenské služby v ŘK farnosti Kolín a s účinností od téhož data byl jmenován a ustanoven farním vikářem ŘK farnosti u kostela sv. Antonína, Praha-Holešovice, a farním vikářem excurrento ŘK farnosti u kostela sv. Gotharda, Praha-Bubeneč.

P. Antonín Krasuckí OP byl na žádost svého řeholního představeného s účinností od 1. 7. 2009 jmenován a ustanoven farním vikářem ŘK farnosti u kostela sv. Jiljí, Praha-Staré Město.

Chun Taek Lee byl s účinností od 15. 7. 2009 jmenován a ustanoven výpomocným duchovním ŘK farnosti u kostela sv. Františka z Assisi, Praha-Chodov, a s účinností od téhož data byl pověřen duchovní péčí o korejsky hovořící komunitu pobývajících v Arcidiecézi pražské.

P. Maciej Niedzielski OP byl na žádost svého řeholního představeného s účinností od 1. 7. 2009 jmenován a ustanoven farním vikářem Polské ŘK farnosti.

P. Paweł Janusz Opaliński OP byl na žádost svého řeholního představeného s účinností od 1. července 2009 jmenován a ustanoven farářem Polské ŘK farnosti.

P. Wincenty Ferreriusz Wojciech Edward Ożóg OP byl na žádost svého řeholního představeného s účinností od 1. 7. 2009 uvolněn z funkce farního vikáře Polské ŘK farnosti.

P. Klaudiusz Krzysztof Parol OP byl na žádost svého řeholního představeného s účinností od 1. 7. 2009 uvolněn z funkce faráře Polské ŘK farnosti.

JCLic. Ondřej Pávek byl s účinností od 1. 7. 2009 do 30. 6. 2014 jmenován soudcem, ochráncem spravedlnosti a notářem (pro záležitosti týkající se kněží) MCS AP.

JCLic. Ondřej Pávek byl s účinností od 1. 9. 2009 uvolněn z funkce administrátora ŘK farnosti u katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha, Praha-Hradčany, a s účinností od téhož data do 31. 8. 2016 byl jmenován a ustanoven farářem tamtéž. Tímto ustanovením se nemění ani neruší jeho ostatní ustanovení.

Mgr. Michal Procházka byl s účinností od 1. 7. 2009 uvolněn z funkce administrátora ŘK farnosti Brandýs nad Labem a z funkce administrátora excurrento ŘK farnosti Stará Boleslav a s účinností od téhož data do 30. 6. 2016 byl jmenován a ustanoven farářem ŘK farnosti Stará Boleslav. Tímto ustanovením se nemění ani neruší jeho ostatní ustanovení.

Pavel Semela byl s účinností od 1. 9. 2009 uvolněn z funkce administrátora ŘK farnosti u kostela sv. Antonína, Praha-Holešovice, a s účinností od téhož data do 31. 8. 2016 byl jmenován a ustanoven farářem tamtéž. Tímto ustanovením se nemění ani neruší jeho ostatní ustanovení.

ThDr. Jiří Svoboda, JC.D. byl s účinností od 1. 7. 2009 do 30. 6. 2014 jmenován zástupcem soudního vikáře MCS AP.

JCLic. Mgr. Miloš Szabo byl s účinností od 1. 7. 2009 do 30. 6. 2014 jmenován obhájcem svazku MCS AP.

P. Mgr. Zdeněk Šilhánek CSsR byl na žádost svého řeholního představeného s účinností od 1. 7. 2009 jmenován a ustanoven farním vikářem ŘK farnosti u kostela Nanebevzetí Panny Marie, Příbram-Svatá Hora.

P. Anton Verbovský CSsR byl na žádost svého řeholního představeného s účinností od 1. 7. 2009 jmenován a ustanoven farním vikářem ŘK farnosti u kostela Nanebevzetí Panny Marie, Příbram-Svatá Hora.

Mgr. Mariusz Stanisław Walczak byl s účinností od 1. 7. 2009 jmenován a ustanoven výpomocným duchovním ŘK farnosti Nové Strašecí. Tímto ustanovením se nemění ani neruší jeho ostatní ustanovení.

PROGRAMY STŘEDISEK ARCIBISKUPSTVÍ PRAŽSKÉHO

Centrum pro rodinu

Thákurova 3, 160 00 Praha 6, tel.: 220 181 777, e-mail: cpr@apha.cz, <http://cpr.apha.cz>

Přípravy na manželství

Podzimní osmidílná společná příprava se uskuteční opět v pražském Pastoračním středisku v termínu 6. 10. – 1. 12. 2009. Setkání jsou vždy v úterý od 19:30 do 21:30 a mají informační a zážitkovou část. Na přípravě se podílí tým dobrovolných spolupracovníků Centra tvořený manželskými páry, psychologem, jáhnem a knězem.

Další kurz nabízíme v Nymburce v prostorách Křesťanské psychologické poradny (Bedřicha Smetany 541/20) v termínech 12. 10. – 9. 11., tedy vždy v pondělí od 19:30 do 21:30. Tento kurz povedou manželé Čapkovi.

Na oba kurzy se snoubenci přihlašují předem mailem, telefonicky nebo přes formuláře na stránkách <http://cpr.apha.cz/snoubenci/>

O různých formách přípravy na manželství pořádaných Centrem pro rodinu nebo jinými subjekty se můžete informovat telefonicky nebo na adrese <http://cpr.apha.cz/snoubenci/>. Tam naleznete i mnohé odpovědi na otázky, které souvisejí s uzavřením manželství v katolické církvi.

Společenství osamělých maminek

Pravidelné poprázdňinové setkání se uskuteční tentokrát na svátek svaté Ludmily, ve středu 16. 9. v prostorách Dívčí katolické střední školy, Platnéřská 4, Praha 1 (metro A – Staroměstská) od 18:00 do cca 20:00.

Jste bez manžela, máte děti, a cítíte se osaměle? Nenacházíte ve svém okolí plné pochopení pro svou těžkou životní situaci? Chtěla byste se scházet s ženami, které potkal podobný osud? Chtěla byste najít nové kamarádky, se kterými byste mohla sdílet nejen trápení, ale i radosti a hlavně zažít spoustu zajímavých zážitků a aktivit? Pak přijďte mezi nás! Rády mezi sebou uvítáme nové maminky!

PROGRAMY STŘEDISEK ARCIBISKUPSTVÍ PRAŽSKÉHO

Maminky ze společenství mají možnost zúčastnit se programů, které nabízejí pomocnou ruku, jako jsou besedy s odborníky, duchovní obnovy, letní pobyty maminek s dětmi, společné výlety a další. Tyto programy si maminky organizují za pomoci Občanského sdružení Rodinné centrum Praha. Projekt podporuje hl. m. Praha. Více na <http://cpr.apha.cz/osamele/>

Máma a táta pro 21. století třikrát nově!

V termínech od 22., 23. a 24. 9. pořádá Občanské sdružení Rodinné centrum Praha kurzy pro maminky po narození dítěte. Kurzy tvoří 8 setkání po 3 hodinách vždy dopoledne (9:00 – 12:00). Součástí programu je i večer pro otce a sobota pro celý pár.

Nabízíme účast ve skupině žen, kde budeme hledat odpovědi na důležité otázky, které přicházejí po narození dítěte. Maminky se seznámí s odbornými pohledy na to, jak rodičovská role ovlivňuje život ženy, jejího partnera i život jejich širší rodiny.

Místa konání:

od 22. 9. (úterky) – MC Jablíčkov, Praha 10, Dvouletky 24

od 23. 9. (středy) – v prostorách farnosti Praha-Strašnice, Praha 10, Ke Strašnické 10

od 24. 9. (čtvrty) – Praha 9, Kardašovská 671

Přijetí do kurzu je podmíněno absolvováním vstupního pohovoru a zaplacením účastnického poplatku 1500 Kč. Maximální počet účastnic je 10.

Přihlášky a podrobnější informace: tel. 602 972 887 nebo 737 150 559, mail: mama.tata21@centrum.cz, <http://www.rodinnecentrum.cz/mata/>

Pastorační středisko

Hákurova 3, 160 00 Praha 6, tel.: 220 181 754, 220 181 705, fax: 220 181 373, e-mail: kancelar.ps@vira.cz; <http://ps.apha.cz>

Jeruzalémské meditace s P. Józefem Augustynem SJ

Karmelitánské nakladatelství ve spolupráci s Pastoračním střediskem pořádá ve dnech 6.–8. 11. 2009 již tradiční rekolekce P. Józefa Augustyna SJ, tentokrát na téma: Jeruzalémské meditace.

Některá témata, kterých se dotkneme během rekolekce: Svatá země – Ježíšova nevěsta; „Pozorujte ptáky, polní lilie a oblaka ...“; Spiritualita vrabčáků; Modlitba vyžaduje vnitřní zápas; Svatá země, která není rájem; Nová země, nový Jeruzalém, nová láska ...

V rekolekci se kromě přednášek nabízí možnost osobní modlitby před Nejsvětější svátostí nebo využití nabídky svátosti smíření či duchovního rozhovoru s knězem.

Program bude zahájen v pátek od 17:30 registrací a v 18:00 slavením eucharistie. Po zaslání přihlášky dotyčným pošleme podrobnější informace se složenkou k uhrazení nákladů na rekolekci: 150 Kč (+ 28 Kč v případě objednání bagety k sobotnímu obědu).

Zájemci o rekolekční setkání se přihlašují písemně nejpozději do 30. října 2009 na adrese Pastoračního střediska nebo prostřednictvím formuláře v rubrice *Přihlašte se* na www.ps.apha.cz

Misijní centrum

Dům Michael, Apolinářská 10, 128 00 Praha 2, tel./fax: 224 920 598, e-mail: mail@misie.cz, <http://www.misie.cz>

Po 15:00 – 16:00 otevřený kostel sv. Apolináře

Út 20:00 modlitební setkání (od 22. 9.)

Čt 18:30 večerní chvály za jednotu křesťanů (kostel sv. Apolináře, od 24. 9.)

Ne 18:00 mše sv. pro mladé (od 6. 9.)

Kráčej životem s Duchem svatým

Vždy v úterý od 19:00 (začne 6. 10.), seminář pro mladé 18–30 let.

Cílem celoroční formace ve dvou částech je prohloubit každodenní osobní modlitbu pomocí pravidelně nabízených biblických textů, učit se dále modlitbě ve společenství, postoupit v duchovním životě s Bohem s možností duchovního doprovázení. Každé téma bude provázeno přednáškami. V rámci společných setkání se bude střídát modlitba chval, přednášky a svědectví, bude prostor hovořit o vlastní zkušenosti a klást otázky. Seminář bude po prvním setkání uzavřen, aby bylo možné skrze důvěru dojít v modlitbě i ve sdílení na hlubinu. Nově bude do semináře možné vstoupit na začátku druhé části v únoru.

Témata první části (říjen – prosinec): modlitba; rozhodnutí pro Krista; Duch svatý v Písmu (projevy, vlastnosti, dary, charismata); „nikdo neřekne Ježíš je Pán, než v Duchu svatém“; projevy Ducha při společné modlitbě; Duch svatý k nám hovoří skrze Písmo; křest Duchem svatým; hřích, odpuštění a vnitřní uzdravení; večer smíření.

Témata druhé části (únor – květen): Duch se v nás modlí – dar jazyků, přímluvná modlitba; Duch svatý ke mně mluví a osobně mne vede (rozlišování ve všedním životě), osobní povolání a následování; „bude vám dáno, co máte mluvit“ (zvěstování Slova Božího, evangelizace); Duch nás vede do společenství, duchovní boj, pokušení.

Seminář je obdobou osmitýdenního semináře života v Duchu svatém, vzhledem ke své délce je však obsáhlejší a podrobnější.

K účasti na semináři se doporučuje vstupní rozhovor. Hlaste se na shora uvedených kontaktech.

PROGRAMY

Arcidiecézní centrum pro mládež

Kostelní nám. 16, 148 00 Praha 4 – Kunratice, tel.: 244 910 469, fax: 244 912 713, e-mail: adcm-pha@volny.cz

<http://www.praha.signaly.cz>

- I v letošním roce rozjíždíme nový ročník Školy partnerství – takže pokud je ti od 17 do 30 let a jsi svobodný(á), neváhej a přihlaš se! Partner není podmínkou ☺. Přihlášku se jménem, věkem, adresou a mobilním číslem pošleš na adresu lukas.matys@centrum.cz Více informací o kurzu na www.praha.signaly.cz nebo na tel. 244 910 469, příp. na výše uvedeném e-mailu.
- Animátorský kurz se letos dočkal „reformy“. Pokud ti tedy není lhostejné, co se děje ve tvém okolí, chceš stát pevně na svých nohou, pomáhat jiným na cestě k Bohu a je ti mezi 16 a 30 lety, přihlaš se na kurz animátorů v novém kabátě! Více informací najdeš na www.praha.signaly.cz, telefonicky: 244 910 469 a nebo na emailu mladez@apha.cz (kam taky můžeš poslat přihlášku). První setkání bude 16.–18. října.
- Víkend pro nezadané katolíky ve věku 27–39 let, kteří hledají svůj protějšek – Centrum Nazaret v Praze, 18.–20. 9. 2009. Info: spolecne70@volny.cz

VOX 009

Zveme všechny příznivce soudobé křesťanské hudby na 6. ročník hudebního festivalu VOX 009, který se koná již 24. 10. od 14 hodin na novém místě: Pastorační středisko, Koleční 4, Praha 6 – Dejvice. Účast přislíbily tyto kapely: R.E.J., Caine, Markéta Lišková, Gospel Limited, Runaway My Son, Projevy radosti, Waiting For Steve, Adrem. Více informací a rezervace vstupenek na www.vox.signaly.cz.

Komunita Chemin Neuf

Školní 1, 252 67 Tuchoměřice, tel.: 220 199 441-2, e-mail: sekretariat@chemin-neuf.cz, <http://www.chemin-neuf.cz>

Út 20:00 modlitební setkání (kaple kláštera Komunity, Tuchoměřice, od 22. 9.)

Čt 18:30 večerní chvály za jednotu křesťanů (kostel sv. Víta, Tuchoměřice)

Ne 10:30 mše sv. se zvláštní katechezí pro děti (kostel sv. Víta, Tuchoměřice)

Setkání s Benediktem XVI.

26.–28. 9., víkend pro mladé 17–30 let

Komunita otevře svůj klášter pro všechny mladé, kteří se chtějí setkat se Svatým otcem ve Staré Boleslavi. Prožijeme celodenní duchovní přípravu ve společné chvále a modlitbě a potom se účastníme setkání ve Staré Boleslavi. Pokud byste rádi na setkání s papežem sloužili, připojte se k nám! Přijmeme samozřejmě také bratry a sestry z Polska a ze Slovenska. Víkend tvoří celek a začíná již v sobotu v 9:00.

Informace: www.chemin-neuf.cz, sekretariat.mladeze@gmail.com, tel.: 774 241 990.

Svatá Hora – poutní místo

Řk farnost u kostela Nanebevzeří Panny Marie, Příbram, 261 80 Příbram II – 591, tel.: 318 429 930; fax: 318 429 934

e-mail: basilica@svata-hora.cz; <http://www.svata-hora.cz>; <http://wap.svhora.cz>

5. 9. 9:00 Pouť bývalých svatohorských ministrantů

19. 9. 10:00 Příbramská svatohorská šalmaj (historická slavnost na Svatohorském náměstí), konec cca 22:00

Pastorační centrum sv. Tomáše

Řk farnost Dobříš, Na Nábřeží 1650, 263 01 Dobříš, tel.: 318 521 677, e-mail: pcstomas@volny.cz; <http://dobris.farnost.cz>

Charitativní kulturní festival Dobříšské záření 2009

Římskokatolická farnost Dobříš a Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Dobříši za podpory města Dobříš, MK ČR a Ing. Jerome Colloredo-Mannsfelda vás zvou na festival Dobříšské záření, jehož výtěžek bude věnován neziskové organizaci Stéblo na pomoc postiženým.

Program:

10. 9. 19:00	<i>Oboroh</i> : koncert folkrockové skupiny pod vedením kapelníka Slávka Klecandra (evangelický kostel)
11. 9. 19:00	„Učiňme člověka...“: tři zdramatizované biblické příběhy nejen podle knihy „Černošský Pán Bůh a páni Izraeliti“ (PC sv. Tomáše)
12. 9. 19:00	<i>Času tokem liturgickým rokem</i> , vernisáž výstavy textilní umělecké tvorby Káti Bartošové (PC sv. Tomáše)
18. 9. 19:00	<i>Jablkoň čtyřjedinná – Malá lesní</i> : neklidnější, nejméně komplikovaná, písničková, vlídná tvář hudební skupiny (zrcadlový zámek v Dobříši)
20. 9. 15:00	<i>Neděle nejen pro děti</i> : odpoledne pro rodiny s dětmi, zpívá „Vanda a Standa“, soutěže, hry, nafukovací hrad (zahradka evangelické fary)
24. 9. 19:00	<i>O sektách a svobodě vyznání</i> : dokumentární film a diskuse s religionistou PhDr. Zdeňkem Vojtíškem, Th.D. (evangelický kostel)
28. 9. 18:00	<i>Geshem</i> : smíšený vokální soubor zpívá černošské spirituály (katolický kostel)

PROGRAMY

Provincie kapucínů v ČR, Loreta

Loretánské nám. 7, 118 00 Praha 1, tel.: 220 516 740, e-mail: loreta@kapucini.cz; www.loreta.cz

Již několik let vás prostřednictvím Zpravodaje zveme k poslechu loretánské zvonkohry. Doufáme, že jste již někdy naše pozvání přijali, a tak vás informujeme i o programu letošního září.

O nedělích a různých svátcích naši karionisté Radek Rejšek, Alena Michálková a Vít Janata hrají duchovní skladby a písně vztahující se k liturgické náplni toho kterého dne. V neděli 6., 13., 20. a 27. září vždy v 15 a v 19 hodin můžete tedy zvonky slyšet, jak hrají skladby G. F. Händela, A. Michny s Otradovic, O. A. Tichého a dalších. Zvonky si samozřejmě můžete poslechnout i na slavnost svatého Václava, a to v 17:00. Podrobný program najdete po celý rok na našich webových stránkách.

Denně od 9:00 do 18:00, vždy v celou hodinu, hrají zvonky píseň Tisíckrátě pozdravujem tebe.

Na Loretě v kostele Narození Páně jsou i vzácné barokní varhany. Na ty hrají každou sobotu od 15:00 do 15:15 a od 15:30 do 15:45 pražští varhaníci.

*K návštěvě Lorety a k poslechu zvonků
i varhan zvou bratři kapucíni.*

Divadlo Miriam

Ke Strašnické 10, Praha 10 – Strašnice, www.volny.cz/divadlo.miriam

16. 9. 19:00 *Osudové střetnutí* – scénická adaptace prozaické předlohy Selmy Lagerlöfové *Šátek Veroniky* (z knihy *Legenda o Kristu*). Ten, který miluje všechny lidi, a ten, který je nenávidí... Legenda o setkání, které vyšine svět z jeho kolejí. Scénář a režie Ivo Šorman. Účinkují Jana Holcová, Elena Strupková, Luděk Nešleha a Milan Tomeš.

Rezervace vstupenek denně 17-21 hod. na tel. 731 304 960 nebo e-mailem: divadlo.miriam@volny.cz

Domov sv. Karla Boromejského

K Šancím 50, 163 00 Praha 17 Řepy, tel.: 235 301 238, fax: 235 302 720, <http://www.domovrepy.cz>, <http://www.boromejky.cz>

- *Slavnost v Zahradě*, 6. 9. v 16:00 na Letním pódiu: hudební odpoledne pro celou rodinu, hrají Trio Prokop Hrubý Andršt, Missa Karel Kryl Band – koncert na podporu nákupu zdravotnického materiálu a pomůcek pro inkontinentní pacienty. Výstavy v refektáři i altánu, malování pro děti, občerstvení ve spolupráci s restaurací Sokol Řepy a chráněnou dílnou Letohrádek Vendula, prodej hraček a výrobků denního stacionáře atd. Cena vstupenek: 150 Kč (studenti, senioři a ZTP: 80 Kč, děti do 14 let zdarma). Rezervace vstupenek: zora.vondrackova@domovrepy.cz, tel.: 235 301 238, 775 853 537. Prodej od 24. 8.: Pokladna divadla Minor, Vodičkova 6, Praha 1, tel.: 222 231 351, pokladna@minor.cz; vrátnice Domova, tel.: 235 323 248.
- *Jste dost dobří pro poesii*, 17. 9. v 10:00 ve stacionáři: autorský pořad zhudebněné poezie českých básníků 20. století, hraje a zpívá písničkářka Jana Barochová
- *Bejvávalo*, 24. 9. v 16:00 v refektáři: české a moravské písničky zašlých dob, hraje skupina Bejvávalo
- *Zahájení koncertní sezóny v kostele sv. Rodiny*, 4. 10. v 18:00: Musica Concordans, Hudba historie i současnosti
- *Naše řemesla aneb Jak a kdo tvoří umělecké i praktické předměty v chráněné dílně Letohrádek Vendula*, 1.–30. 9., fotografická výstava (www.letohradekvendula.cz)

Pokud není uvedeno jinak, vstupné na všechny akce je dobrovolné.

POZVÁNKY, NABÍDKY

Kurzy Alfa – praktický úvod do křesťanství

ŘK farnost Kobylysy srdečně zve zájemce o poznávání křesťanství, víry a vztahu s Ježíšem Kristem, ale také ty, kdo hledají přátele, na podzimní kurzy Alfa v Praze-Kobylicích. Úvodní večer se koná ve farním sále u sv. Terezičky v Kobylicích ve čtvrtek 24. 9. 2009 v 19:00. Kurz dále pokračuje každý čtvrtek od 1. 10. do 17. 12. 2009 vždy od 19:00 do 21:30 na adrese Kobylické náměstí 1, Praha 8 – Kobylysy (stanice metra C – Kobylysy, výstup směr Salesiánské centrum, kostel sv. Terezie).

Pozvánky, přihlášky, program i podrobnější informace najdete na <http://terezicka.sdb.cz/kurzy-alfax/> nebo v kostele na Kobylickém náměstí. Můžete nás kontaktovat také e-mailem: farnost.kobylysy@sdb.cz či telefonem: 283 029 141, 777 053 394. Budete-li chtít přijít mezi nás, prosíme, rezervujte si místo, abychom s vámi počítali a vše mohli dobře připravit. Pozvěte své blízké a přijďte mezi nás. Těšíme se na všechny.

Za tým kurzu Alfa Tomáš Redlich

POZVÁNKY, NABÍDKY

Proces blahořečení Boží služebnice boromejky Matky Vojtěchy Hasmandové

Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského a Nemocnice Milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Praze vás srdečně zvou na přednášku o procesu blahořečení Matky Vojtěchy s podtitulem Spolupráce zdravotnického personálu při mimořádném uzdravení. Přednáší Mons. Josef Laštovica, postulátor procesu blahořečení. Přednáška se koná v pondělí 14. září 2009 ve 13:00 v kostele sv. Karla Boromejského (Praha 1, Vlašská 36). V 15 hodin následuje mše sv. Kontakt: Bc. Martin Hofr, hofr@nmskb.cz, tel.: 257 197 378; SM. Amidea Rybecká, amidea@boromejky.cz, tel.: 257 532 861.

Pouť na Tetín

Farnosti berounského vikariátu vás zvou na pouť ke svatě Ludmile na Tetín v sobotu 19. 9. 2009.

Program pouti

9:00	příležitost ke svátosti smíření v kostele sv. Kateřiny
9:30	modlitba růžence v kostele sv. Ludmily
10:00	slavnostní mše sv. v kostele sv. Ludmily (celebruje P. Josef Pecinovský a kněží berounského vikariátu)
11:30	prohlídka Tetína (kostely sv. Ludmily a sv. Kateřiny, muzeum, galerie v kostele sv. Jana Nepomuckého, bývalé hradiště ad.)
11:30	malé občerstvení a sdílení se před farou
13:00	„Počátky křesťanství v Čechách“ (přednáška Mgr. Libora Gottfrieda)
14:30	litanie k českým patronům a závěrečné požehnání

„Píseň o svatém Václavu“

Splendor, společnost pro divadlo, hudbu a film, uvede v premiéře „Píseň o svatém Václavu“. Zváni jste v neděli 27. září 2009 od 19:30 do kostela sv. Václava na Smíchově (nám. 14. října). Účinkují: G. Filippi, A. Strejček, F. Kreuzmann, S. Schuller a sbory Cantores Pragenses a Sbor sv. Cecílie. Vstup volný. Informace na splendor@email.cz

OZNÁMENÍ

CPR přijme pastoračního asistenta

Centrum pro rodinu při Arcibiskupství pražském hledá pastorační asistentku/pastoračního asistenta na poloviční pracovní úvazek.

Požadavky a podmínky naleznete na <http://cpr.apha.cz/nas-inzerat/>

Zájemci se mohou informovat telefonicky u vedoucího CPR Ing. Jiřího Musila na čísle 220 181 777 nebo mohou přímo zaslat strukturovaný životopis, a to do 11. 9. 2009. Předpokládaný nástup: říjen 2009.

Změny adres

- ŘK farnost Hrádek má nové internetové stránky <http://www.hradek.speaker.cz>
- ŘK farnost Unhošť má nové internetové stránky <http://www.farnost-unhost.cz>

CO NOVÉHO V KNIŽNÍM SVĚTĚ

Caritas in veritate

Encyklika o integrálním lidském rozvoji v lásce a pravdě (Benedikt XVI.)

Ve své nové encyklice, podepsané 29. června 2009, se Svätý otec venuje sociální, politické a ekonomické problematice a úloze církve v dnešní společnosti.

Brož., vyjde v průběhu září, cca 100 str., cca 75 Kč
Karmelitánské nakl., www.ikarmel.cz

Po stopách Ježíše

Ilustrovaný průvodce Svatou zemí
(Peter Walker)

Autor vycházející z mnohaletého doprovázení poutníků po Svaté zemi, z akademického výzkumu, z historických pramenů a z Bible, zejm. evangelia sv. Lukáše, předkládá čtenáři mnohostranného průvodce po místech dotčených Kristovou přítomností. Kniha je doplněna velkou řadou fotografií, map, tabulek, ilustrací a praktickým rejstříkem pojmů a seznamem biblických odkazů. Přeložil Dušan Zbavitel.

Váz., 215 str., 404 Kč
Knižní klub, <http://www.knizniweb.cz/>

K Roku kněží

Jubilejní Rok kněží je určen pro celou církev, jež děkuje za dar kněžství a vzývá Pána žně, aby na ni posílal stále nové dělníky a skrze ně dával zazářit Kristově svatosti ve světě. Nakladatelství Paulínky (www.paulinky.cz) pro jubilejní Rok kněží připravilo, spolu s řadou záložek s různými citáty a modlitbami, několik publikací:

Myšlenky o kněžství

(Benedikt XVI.)

Útlý svazček edice „Myšlenky“ sestavený z úvah Svätého otce o kněžství.

Brož., 96 str., 95 Kč

Prosme Pána žně

Modlitby za kněze

Modlitby inspirované promluvami papežů a některými svatými, jiné známé z lidové zbožnosti a z kancionálů.

Brož., 40 str., 35 Kč

Sv. Jan M. Vianney

Život a modlitby na jeho přimluvu

Pro ctitele světce z Arsu jsou připraveny modlitby, litanie a nověna na jeho přimluvu, připojen je i stručný životopisný medailonek. Modlitby se inspiroují jeho životem, a tak ten, kdo se modlí, poznává zároveň intenzitu a prostotu duchovního života sv. Jana M. Vianneye.

Brož., 40 str., 35 Kč

Svědék Boží lásky: Život a dílo Jana Marii Vianneye

(Anna Penna)

Přepřacované druhé vydání životopisu sv. Jana M. Vianneye. Kniha je obohacena tematicky vřazenými úryvky z jeho kázání. Není tu představován „svatoušek“, ale člověk žijící z Boží milosti a zcela vydaný do rukou Bohu a službě bližním a nejpotřebnějším.

Brož., 104 str., 118 Kč

PRŮHLEDY DO CÍRKEVNÍ ČEŠTINY

Tato rubrika pojednává o jazykových jevech obsažených v textech užívaných nebo vytvořených církví; v tomto smyslu užíváme i pojmenování „církevní čeština“.

Slovo papež

Návštěva Svätého otce je příležitostí zamyslet se i nad slovem papež. České papež je poměrně stará výpůjčka, pochází ještě z doby před příchodem Konstantina a Metoděje na Velkou Moravu (863), od bavorských misionářů. Ve staré horní němčině znělo *bābes*, ve staré bavorštině *pāpes*. Do německé oblasti se dostalo z lat. *pāpa*, které znamenalo „otec“, později „biskup, papež“. Do latiny se dostalo ze středořeckého *παππᾱς* téhož významu („otec“; též čestný titul dávaný kněžím, biskupům, pak jen papežím).

K řeckému *παπᾱς* „kněz, otec“ vede i původ známého označení pro kněze *pop* (je doloženo ve staroslověnské, v živých východoslovanských, ale i jihoslovanských jazycích – dokonce i v první redakci staročeského překladu bible z pol. 14. st., zachovaném mj. v *Drážďanské biblí*). Odráží se i v místních jménech jako *Po-povice*.

Ve staroslověnské, která ve své rané fázi fungovala jako spisovný jazyk na Velké Moravě v 9. st., se vyskytovalo slovo *papežь* i *papa*, obojí s významem „papež“. Stará čeština už měla nejen slova *papež*, *papa*, ale i *papežátko* – „dítě papeže“, *papežiti*, *papežovati* – „zastávat papežský úřad“ aj. A doložena jsou i staročeská vlastní jména *Papež* (z r. 1390), *Papa* (z r. 1392). Posledním zdrojem českého slova papež je tedy středořecké *παππᾱς*, pocházející z řeckého *παπᾱς*. Z čeho však pochází ono řecké *παπᾱς*, „otec“, a souvisí nějak s dalšími označeními pro „otce“? Je to slovo z dětské řeči (lalického, tj. žvatlavého původu) a patří do stejné řady jako české *máma*, *táta*, *bába*, ruské *pápa*, *djad-ja* a i sloveso *papat*.

Slovanské *otec* je od původu zdvojnásobeno dětského slova *otъ*, zatímco původní indoevropský název pro otce se odráží v lat. *pāter*, něm. *Vater*, řec. *patēr*. Podobné jako slovanské *otъ* je albánské *at* – „táta, tatíček“, gótské zdvojené *atta* – „tatíček“ je jen jiným zdvojením jako české *táta*, srov. *ta-ta* – *at-ta*. Z gótského *atta* je pak asi odvozeno i osobní jméno *Attila* – „tatíček“! Nikoli ve všech jazycích je ovšem spojeno *máma* s významem „matka“: v gruzínštině znamená *mama* „otec“, v turečtině se řekne „otec“ *baba* (a též italsky *babbo*). U hebrejského výrazu pro význam „otec (případně širěji: předek)“ – *'áv* – se rovněž usuzuje na žvatlavý původ z dětské řeči (*avav*). V hebrejské části Starého zákona se vyskytuje 1191krát, v aramejské 9krát. Často se toto slovo pro otce vyskytuje jako součást osobních hebrejských jmen – např. *Abrahám* [Avrahám] je vlastně „Otec množství“, *Absolon* (přesněji: *Abšalóm*) znamená „Otec [je] pokoj“, *Abnér* „Otec [je] světlo“, *Abíezer* „Otec je pomoc“, *Abínádab* „Otec daroval“; *Abíel* „Otec [je] Bůh“ atd.

Slovo *papež* tedy znamená totéž co *táta*, *tatínek*, stejně jako latinské *papa*, řecké *παπᾱς*, gótské *atta* a hebrejské *'áv*, a všechna pocházejí z dětské řeči.

PhDr. Robert Dittmann, Ph.D.

CO ZNAMENÁ ...

Papežský oděv a insignie

Církevní oděv se stává znakem postavení a úlohy církevního činitele. Vyjadřuje posvátnost a vznešenost daného úřadu, který je podílem na Kristově službě. Rozdílnost služeb v církvi je vyjadřována navenek také růzností liturgického i mimoliturgického oděvu jednotlivců.

Pro mimoliturgickou službu obléká papež bílou kleriku s kolárkem, přepásanou cingulem. Na hlavě nosí pileolus, na nohou purpurové střevíce s vyšitým zlatým křížem. Z insignií je to pektorál, náprsní kříž a úřední prsten.

K liturgickým obřadům papež obléká albu, cingulum, štólu, ornát a také pallium. Na hlavě nosí pileolus a mitru, v levé ruce drží berlu, nosí pektorál a také úřední prsten.

Jednotlivé části oděvu

- Pileolus** (též solideo) malá kulatá čepička bílé barvy, kterou papež nosí téměř stále na hlavě, při i mimo liturgii. Snímá ji pouze při mši svaté na dobu od preface po přijímání.
- Klerika** bílý oděv až na zem s řadou knoflíků a se zapínáním vpředu. Spodní okraj a manžety rukávů mohou být zdobeny krajkou.
- Cingulum** nebo pásek, užívá se pro přepásání alby, je rovněž bílé barvy.
- Štóra** odznak kněžství. Dlouhý volně splývající pruh látky, který se nosí okolo krku. Barva odpovídá příslušné liturgické době nebo svátku.
- Ornát** (též kasule) svrchní liturgické roucho s otvorem uprostřed pro hlavu. Barva podle liturgické doby.
- Mitra** liturgická pokrývka hlavy. Skládá se ze dvou vyztužených, nahoře špičatých a látkou potažených částí, které jsou po stranách sešity, na zadní straně má dvě spadající stuhy.
- Pallium** vnější znamení plné pontifikální moci. Je to okrouhlý pás, k němuž jsou vpředu a vzadu připojeny kratší stejně široké pruhy. Uprostřed je otvor pro hlavu, konce volně splývají přes břicho a záda. Je utkáno z bílé vlny a ozdobeno šesti křížky vyšitými černým hedvábím. Vlna na palliu se získává ze zvláštních, tzv. „svatoanežských“, beránků. Symbolizuje ztracenou a znovunalezenou ovci, kterou si Dobrý pastýř klade na ramena, a také Božího beránka, Ježíše Krista, zabitého na kříži pro spásu člověka.

Jednotlivé část insignií

- Pektorál** ze zlata zhotovený náprsní kříž s ostatky svatých, nosí se zavěšený na řetízku.
- Prsten** úřední prsten zvaný rybářský, zhotovený ze zlata, na něm jsou vyryty křesťanské symboly. Mimo jiné slouží též jako pečetičko pro méně důležité papežské listiny.
- Berla** pastýřská hůl je symbolem papežovy pastýřské péče. Bývá zdobena hlavicí a hrotem na dolním konci. Papežská berla je zakončena křížem. Používá se při slavení mše svaté a při udělování svátostí. Nosí se v levé ruce.

karn

DUCHOVNÍ CVIČENÍ

3.–6. 9.	Duchovní obnova pro zdravotníky	P. Antonín Krasucki OP	Duchovní centrum sv. Františka z Pauly	Vranov u Brna 7, 664 32, tel.: 541 239 264, www.dc-vranov.katolik.cz, e-mail: dc-vranov@katolik.cz
4.–8. 9.	Duchovní cvičení pro vysokoškoláky	P. Michal Altrichter SJ	ŘKDS Stojanov	Salašská 62, 687 06 Velehrad, tel.: 572 571 420 (531); e-mail: velehrad@stojanov.cz; www.stojanov.cz
6.–12. 9.	DC – III. týden: „Pocíťovat zranění srdce s Ježíšem zraňovaným“	P. František Lízna SJ	Exerciční dům Tovařstva Ježíšova	Masarykovy sady 24, 737 01 Český Těšín, tel.: 558 761 429, 737 930 713
24.–28. 9.	Iganciánské exercície pro všechny	P. Josef Čupr SJ	ŘKDS Stojanov	viz výše
1.–4. 10.	Duchovní obnova „Velikonoce v říjnu“	P. Jakub Holík	Duchovní centrum sv. Františka z Pauly	viz výše
1.–4. 10.	Duchovní obnova pro všechny	P. František Brázdil SJ	Exerciční dům Tovařstva Ježíšova	viz výše

Z HISTORICKÉHO KALENDÁŘE

- 4. září 1724** v Klementinu na Starém Městě pražském vysvěcena tzv. Zrcadlová kaple Panny Marie, založená jako oratoř latinské kongregace klementinských studentů a profesorů.
- 8. září 1624** bosí karmelitáni převěřili luteránský kostel Nejsvětější Trojice na Malé Straně na kostel Panny Marie Vítězná a sv. Antonína Paduánského známý jako kostel Pražského Jezulátka.
- 11. září 1899** narozen PhDr. Metoděj Petr Habáň, katolický kněz-dominikán, teolog, filozof a psycholog, publicista. Od roku 1928 profesor na řádovém učilišti v Olomouci. V roce 1929 založil časopis „Filosofická revue“, kde se posléze stal šéfredaktorem. Publikoval např. i v časopisech „Akord“ či „Na hlubinu“. Ve 30. letech se podílel na překladu Teologické sumy Tomáše Akvinského a roku 1932 byl spolupořadatelem Mezinárodního tomistického sjezdu v Praze. V letech 1945-47 zastával funkci děkana a spirituála biskupského semináře v Litoměřicích. Za komunistického režimu byl vězněn († 27. 6. 1984).
- 14. září 1929** narozen ThDr. Jaroslav Polc, katolický kněz a teolog, církevní historik a spisovatel. Hlavní knihovník na Papežské lateránské univerzitě. V roce 1992 jmenován univerzitním profesorem pro obor církevní historie a patrologie na KTF UK († 15. 1. 2004).
- 14. září 1949** komunistický parlament přijal zákon o hmotném zabezpečení církvi a náboženských společností státem. Zbavil církve svobodné činnosti a plně je podřídil státní kontrole.
- 14. září 1964** zahájeno Třetí zasedání II. vatikánského koncilu (trvalo do 21. listopadu).
- 22. září 1774** zemřel papež Klement XIV. (vl. jm. Lorenzo Ganganelli), katolický kněz-františkán, v roce 1740 se stal rektorem Bonaventurovy koleje františkánského řádu v Římě. Roku 1746 se stal poradcem Svatého oficia a roku 1759 byl jmenován kardinálem. Papežem zvolen 19. května 1769. Za jeho pontifikátu papežským breve z 21. 7. 1773 zrušen jezuitský řád (* 31. 10. 1705).
- 26. září 1994** pražský arcibiskup kardinál Miloslav Vlk vysvětil ve Staré Boleslavi Domov sv. Václava pro staré a nemocné kněze, svěřený péči sester Společnosti dcer křesťanské lásky sv. Vincence de Paul.
- 27. září 1094** pražský biskup Kosmas posvětil hlavní oltář v ještě nedostavěném chrámu sv. Víta na Pražském hradě.
- 27. září 1540** papež Pavel III. stvrzuje Tvarýšstvo Ježíšovo – nový řád jezuitů, který se svými přáteli založil sv. Ignác z Loyoly. Do českých zemí přišli jezuité v roce 1556.
- 28. září 1929** slavnostní otevření svatovítské katedrály po její dostavbě za účasti pražského arcibiskupa Antonína Podlahy.
- 28. září 1929** u příležitosti oslav 1000. výročí mučednické smrti sv. Václava uspořádána ve Vladislavském sále a přilehlých komnatách Pražského hradu monumentální Svatováclavská výstava. Ve svatovítském chrámu byla vystavena také svatováclavská koruna.

Arnošt Kelnar

Úmysly apoštolátu modlitby

Úmysl všeobecný

Aby Boží slovo bylo lépe poznáváno, přijímáno a prožíváno jako zdroj svobody a radosti.

Úmysl misijní

Aby se křesťané v Laosu, Kambodži a Myanmaru, kteří se často potýkají s velkými problémy, nenechali odradit od hlásání evangelia svým bratřím a důvěřovali v sílu Ducha svatého.

Úmysl národní

Aby se šířila vzájemná úcta a láska mezi náboženstvími v naší zemi cestou modlitby, dialogu, vzdělávání a vzájemného poznání.

Zpravodaj pražské arcidiecéze

Uzávěrka dalšího čísla 15. 9. 2009

Vydává Arcibiskupství pražské, Hradčanské nám. 16, 119 02 Praha 1, obsah připravuje, rozšiřuje a objednávky přijímá Pastorační středisko, Thákurova 3, 160 00 Praha 6, e-mail: arcizpravodaj@seznam.cz, tel.: 220 181 705. Odpovědná redaktorka Mgr. Kristína Hrušková. Texty jsou redakčně upraveny. Sazba: Jakub Kubů. Tiskne: Fokus, spol. s r. o. Vychází 10x do roka. Registrace: MK ČR E 13802. Příspěvek na 1 výtisk 11 Kč.